

Dokument s plenarne sjednice

B8-1008/2015

5.10.2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon pitanja za usmeni odgovor B8-0761/2015

u skladu s člankom 128. stavkom 5. Poslovnika

o smrtnoj kazni
(2015/2879(RSP))

Elena Valenciano, Pier Antonio Panzeri, Josef Weidenholzer, Richard Howitt, Liisa Jaakonsaari, Ana Gomes, Eric Andrieu, Nikos Androulakis, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Miriam Dalli, Viorica Dăncilă, Nicola Danti, Isabella De Monte, Jonás Fernández, Monika Flašíková Beňová, Eugen Freund, Doru-Claudian Frunzulică, Eider Gardiazabal Rubial, Enrico Gasbarra, Elena Gentile, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Michela Giuffrida, Maria Grapini, Theresa Griffin, Roberto Gualtieri, Sergio Gutiérrez Prieto, Anna Hedh, Cătălin Sorin Ivan, Jude Kirton-Darling, Jeppe Kofod, Olle Ludvigsson, Andrejs Mamikins, Louis-Joseph Manscour, David Martin, Edouard Martin, Marlene Mizzi, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Momchil Nekov, Norbert Neuser, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula, Miroslav Poche, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Daniele Viotti, Boris Zala
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o smrtnoj kazni
(2015/2879(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o ukidanju smrtne kazne, a posebno Rezoluciju od 7. listopada 2010. o Svjetskom danu borbe protiv smrtne kazne¹,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu koju su potpredsjednica Komisije / Visoka predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federica Mogherini i glavni tajnik Vijeća Europe Thorbjørn Jagland dali povodom Europskog i Svjetskog dana protiv smrtne kazne 10. listopada 2014.,
 - uzimajući u obzir Protokol 6 i Protokol 13 uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir članak 2. Povelje o temeljnim pravima Europske unije,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te njegov Drugi fakultativni protokol,
 - uzimajući u obzir studiju o utjecaju svjetskog problema droga na ostvarivanje ljudskih prava koju je u rujnu 2015. objavio visoki povjerenik UN-a za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir rezolucije Opće skupštine UN-a, a posebno Rezoluciju od 18. prosinca 2014. o moratoriju na provođenje smrtne kazne (A/RES/69/186),
 - uzimajući u obzir Svjetski i Europski dan borbe protiv smrtne kazne koji se obilježavaju 10. listopada svake godine,
 - uzimajući u obzir završnu deklaraciju donesenu na 5. svjetskom kongresu protiv smrtne kazne održanom u Madridu od 12. do 15. lipnja 2013.,
 - uzimajući u obzir pitanje Vijeću o smrtnoj kazni (O-000103/2015 – B8-0761/2015),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Europska unija odlučno i načelno protivi smrtnoj kazni te je univerzalni moratorij s ciljem općeg ukidanja smrtne jedan od ključnih ciljeva politike Unije u pogledu ljudskih prava;
- B. budući da se navodi da je cilj Svjetskog dana borbe protiv smrtne kazne koji se obilježava 10. listopada 2015. podizanje razine svijesti o provođenju smrtne kazne zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga;

¹ SL C 371 E, 20. prosinca 2011., str. 5.

- C. budući da je prema podacima Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava više od 160 država članica UN-a s raznim pravnim sustavima, tradicijama, kulturama i vjerskim običajima ukinulo smrtnu kaznu ili je ne provode;
- D. budući da je prema najnovijim podacima najmanje 2466 osoba u 55 zemalja osuđeno na smrt tijekom 2014. godine, što predstavlja porast od gotovo 23 % u odnosu na 2013.; budući da je 2014. u svijetu pogubljeno najmanje 607 osoba; budući da je porast broja izrečenih smrtnih kazni usko vezan uz sudske presude na masovnim suđenjima za kaznena djela povezana s terorizmom u državama kao što je Egipat; budući da je broj izrečenih i izvršenih smrtnih kazni tijekom 2015. godine i dalje alarmantan;
- E. budući da 33 države provode smrtnu kaznu zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga te se u njima izvrši oko 1000 smrtnih kazni godišnje; budući da je poznato da su se tijekom 2015. pogubljena zbog takvih kaznenih djela izvršavala u Kini, Iranu, Indoneziji i Saudijskoj Arabiji; budući da se smrtna kazna zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga nastavila izricati i 2015. u Kini, Indoneziji, Iranu, Kuvajtu, Maleziji, Saudijskoj Arabiji, Šri Lanki, Ujedinjenim Arapskim Emiratima i Vijetnamu; budući da ta kaznena djela mogu obuhvaćati razne optužbe povezane s trgovinom drogom ili posjedovanjem droge;
- F. budući da se smrtnom kaznom ne suzbija trgovina drogom; budući da se velika većina osoba osuđenih na smrt zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga nalazi na samom dnu hijerarhije trgovine drogom;
- G. budući da se tijekom posljednjih 12 mjeseci smrtna kazna počela sve češće izvršavati za kaznena djela povezana sa zlouporabom droga diljem svijeta i da su se u nekim državama znatno češće pogubljivale osobe zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga, a u drugim se državama nastojalo ponovno uvesti smrtnu kaznu za kaznena djela povezana sa zlouporabom droga ili ukinuti dugogodišnji moratorij na smrtnu kaznu;
- H. budući da su u Iranu u prvoj polovici 2015. navodno pogubljena 394 počinitelja kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga, dok ih je tijekom cijele 2014. pogubljeno 367; budući da je polovina svih smrtnih kazni izvršenih ove godine u Saudijskoj Arabiji izrečena zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga, dok je 2010. tek 4 % svih smrtnih kazni bilo izvršeno zbog te vrste kaznenih djela; budući da u Pakistanu najmanje 112 počinitelja kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga čeka izvršenje smrtne kazne;
- I. budući da se u osam država smrtna kazna izriče zbog homoseksualnosti (Mauritanija, Sudan, Iran, Saudijska Arabija, Jemen, Pakistan, Afganistan i Katar), a u nigerijskim i somalijskim pokrajinama smrtna kazna službeno se izvršava zbog spolnih odnosa između osoba istog spola;
- J. budući da deseci europskih državljana čekaju na pogubljenje u trećim zemljama, mnogi od njih zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga;
- K. budući da su mnoge osobe, bez obzira na svoj pravni status, osuđene na smrt, a zatim i pogubljene u okolnostima i na temelju sudskih postupaka koji često nisu u potpunosti u skladu s njihovim pravom na pošteno suđenje i pravom na nepodvrgavanje mučenju i

drugim oblicima nečovječnog postupanja, što predstavlja grubo kršenje pravde; budući da su pogubljenja nepovratna i konačna;

- L. budući da se u članku 6. stavku 2. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima navodi da se smrtna kazna smije izricati samo u slučaju „najtežih kaznenih djela”; budući da su Odbor UN-a za ljudska prava i posebni izvjestitelji UN-a o izvansudskim, prijekim ili proizvoljnim pogubljenjima i o mučenju utvrdili da se smrtna kazna ne bi trebala izricati zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga; budući da se obvezna smrtna kazna i njezino provođenje zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga protivi međunarodnom pravu i standardima;
 - M. budući da Međunarodni odbor za kontrolu narkotika potiče države u kojima se izriče smrtna kazna da je ukinu kada je riječ o kaznenim djelima povezanim sa zlouporabom droga;
 - N. budući da su Komisija i države članice dodijelile najmanje 60 milijuna EUR za programe za suzbijanje narkotika Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal usmjerene na suzbijanje droga u državama koje aktivno provode smrtnu kaznu zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga;
 - O. budući da je Komisija u okviru Instrumenta EU-a za doprinos stabilnosti i miru i Instrumenta za stabilnost koji mu je prethodio pokrenula dvije velike mjere na regionalnoj razini za suzbijanje narkotika (tzv. programe kokainske i heroinske rute) kojima su obuhvaćene države koje provode smrtnu kaznu zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga; budući da je na temelju članka 10. Uredbe o uspostavi Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru Komisija obvezna pridržavati se operativnih smjernica o ljudskim pravima i poštovati humanitarno pravo pri provedbi mjera protiv organiziranog kriminala;
1. ponavlja kako osuđuje provođenje smrtne kazne i snažno podupire uvođenje moratorija na smrtnu kaznu kao korak prema njezinu ukidanju; još jedanput ističe da ukidanje smrtne kazne doprinosi većoj razini ljudskog dostojanstva te da je konačni cilj EU-a njezino potpuno ukidanje;
 2. osuđuje sva pogubljenja, gdje god se ona izvršavala; i dalje je duboko zabrinut zbog izricanja smrtne kazne maloljetnicima, kao što je to slučaj s mladim prosvjednikom iz Saudijske Arabije Alijem Muhamedom al Nimrom, i osobama smanjene mentalne ili intelektualne sposobnosti te poziva da se s takvim postupcima smjesta i zauvijek prestane;
 3. potiče Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i države članice da se i dalje bore protiv provođenja smrtne kazne te da snažno potiču zemlje u kojima se smrtna kazna još provodi da se pridržavaju minimalnih međunarodnih standarda, da smanje područje primjene i samu primjenu smrtne kazne te da objavljuju jasne i točne podatke o broju izrečenih i izvršenih smrtnih kazni; potiče ESVD da pažljivo prati razvoj situacije u svim državama, a osobito u Bjelarusu, koji je jedina europska zemlja u kojoj se još provodi smrtna kazna, te da upotrijebi sva sredstva utjecaja koja su mu na raspolaganju;
 4. pozdravlja ukidanje smrtne kazne u određenim saveznim državama SAD-a te potiče EU da nastavi dijalog sa SAD-om kako bi se postiglo potpuno ukidanje; osuđuje

- pogubljenje Alfreda Prieta koje je nedavno izvršeno u saveznoj državi Virginiji;
5. poziva države koje su ukinule smrtnu kaznu ili imaju dugogodišnji moratorij da je ponovno ne uvode te ih potiče da razmijene svoja iskustva o tome;
 6. poziva države u kojima je homoseksualnost kazneno djelo da ne izriču smrtnu kaznu; potiče ESVD da borbu protiv kriminalizacije homoseksualnosti zadrži kao glavni prioritet u skladu sa smjernicama EU-a za promicanje i zaštitu ljudskih prava lezbijskih, homoseksualnih, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI);
 7. i dalje je u potpunosti uvjeren da se smrtnom kaznom ne suzbija trgovina drogama niti se sprečava da pojedinci postanu žrtvama zlouporabe droga; poziva države u kojima se smrtna kazna još provodi da za kaznena djela povezana sa zlouporabom droga umjesto smrtne kazne uvedu druge mjere kojima će se ponajprije usredotočiti na programe za prevenciju zlouporabe droga i za smanjenje štete;
 8. ponovno preporučuje Komisiji i državama članicama da ukidanje smrtne kazne za kaznena djela povezana sa zlouporabom droga proglašavaju preduvjetom za financijsku pomoć, tehničku pomoć, izgradnju kapaciteta i druge oblike podrške politici suzbijanja zlouporabe droga;
 9. poziva Komisiju i države članice da ustraju u kategoričkom načelu da se europskom potporom i pomoću ne smiju olakšavati radnje kaznenog progona koje dovode do izricanja smrtnih kazni i pogubljenja uhićenih osoba;
 10. zabrinut je zbog manjka transparentnosti potpore i pomoći za suzbijanje narkotika koju Komisija i države članice pružaju programima za suzbijanje zlouporabe droga u državama koje provode smrtnu kaznu zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga; zahtijeva da Komisija objavi godišnju računovodstvenu dokumentaciju o financiranju programa za suzbijanje narkotika u državama koje provode smrtnu kaznu zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga;
 11. poziva Komisiju da bez odgađanja provede operativne smjernice propisane člankom 10. Uredbe o uspostavi Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru te da ih primjeni isključivo na programe kokainske i heroinske rute;
 12. poziva Komisiju da se pridržava preporuke iznesene u Planu djelovanja Europske unije za borbu protiv droga (2013. – 2016.) prema kojoj, kako se navodi u Planu, alat za smjernice o ljudskim pravima i procjenu treba biti razvijen i proveden kako bi se zajamčilo da su ljudska prava učinkovito uključena u vanjsko djelovanje EU-a za borbu protiv droga;
 13. potiče ESVD, Komisiju i države članice da pruže smjernice za sveobuhvatnu i učinkovitu europsku politiku o smrtnoj kazni uzimajući u obzir desetke europskih građana koji čekaju pogubljenje u trećim zemljama, a ta bi politika trebala sadržavati snažne i pojačane mehanizme za identifikaciju, pružanje pravne pomoći i diplomatsko zastupanje;
 14. poziva EU i države članice da se pobrinu da na posebnom zasjedanju Opće skupštine UN-a o svjetskom problemu droga, koje bi se trebalo održati u travnju 2016., bude riječi

o primjeni smrtne kazne zbog kaznenih djela povezanih sa zlouporabom droga te da se takva primjena osudi;

15. podupire sve agencije UN-a, međuvladina regionalna tijela i nevladine organizacije u njihovim stalnim naporima kojima potiču države da ukinu smrtnu kaznu; naglašava iznimnu važnost rada civilnog društva u tom pogledu; poziva Komisiju da u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava i dalje financira projekte u tom području ;
16. pozdravlja nedavne ratifikacije Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima čiji je cilj ukidanje smrtne kazne, čime je broj potpisnica porastao na 81 te poziva sve zemlje koje još nisu potpisnice Protokola da ga bez odgode ratificiraju;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a, predsjedniku Opće skupštine UN-a i vladama država članica UN-a.